

כד מערכת של שטיפת-מוח מופי עלת על-ידי חזרה אינסופית על כמה סיסמות-מפתח.

המערכה המתנהלת מזה ארבע שנים נגד כינון שלום ישראל-פלסטיני, המי ציאה אף היא כמה סיסמות פרימיטיביות אך יעילות:

"מדוע תושבי הגדה המערבית אינם מעלים בעצמם את הדרישה להקמת מדינה פלסטינית?"

"אין עם מי לדבר!"
"אם ככלד קיים עם פלסטיני, מי מוציא אותו?"

שמענו סיסמות אלה אלפי פעמים — בכנסת, באסיפות, בעתונות, ברדיו, בט"ל לוויות, בביטאוני-התעמולה של ממשלת-ישראל בחו"ל.

במליאת הכנסת קיבלו סיסמות אלה

דנית — תהום של שינאה ואיבה, ששוב אין לגשר על פניה.

הגשרים על פני הירון עדיין פי תוחים. אך הגשרים הנפשיים נשי רפוי.

* * *

כד זה יחד מצטרף לראשית התגבר שותה של מנהיגות פלסטינית. תהליך זה יכול היה לשאת פירות במהירות רבה. אז היו כל הטענות הנ"ל מוצאות את תשובתן. היה קם "גוף המייצג את העם הפלסטיני". היה "עם מי לדבר". אוכלו-סיית הגדה היתה "משמיעה בגלוי ובספה מלא" את ההצעה לכונן בעת ובעונה אחת מדינה פלסטינית ושלום עם ישראל.

אבל הדבר לא ניתן.

כי ברגע שבו הועמדו הטענות במיב-

של לוי אשכול לענייני השטחים המוחזקים, דו"ח סודי לראש-הממשלה, ובו הביא טענה זו כנימוק יחידי נגד האפשרות של הקמת מדינה פלסטינית. אחרי התייעצות עימי, קבע בדו"ח זה שהמנהיגים הפלסטינים בגדה מוכנים להקמת מדינה כזאת — אלא "לא יכולנו להצביע על מנהיג אחד ממנהיגי הגדה המוכן לתמוך ברעיון המדינה הפלסטינית ללא ירושלים". משום כך, סיכם ששון, אין הרעיון ניתן להגשמה.

* * *

כ אשר משה דיין משמיע טענה זו, האם זוהי טענה כנה או תירוץ? לפני שנענה על כך נתייחס-נא לרגע לטענה עצמה.

אציג את הדברים בפשטות:

נניח לרגע, שנמצא פתרון לשי-

יגע ננים תדי!

זום, תהפוך לירושלים של אש, ירושלים של דם?

* * *

כ לא שאיני מאמין אף לרגע שטעי נה דיין היא כנה. איני מאמין שדיין, או מישהו אחר בממשלת ישראל, מוכן לוותר על השלום רק תמורת הזכות להשחית את גוף הקדומים של ירושלים בעוד כמה שיכונים מכווערים.

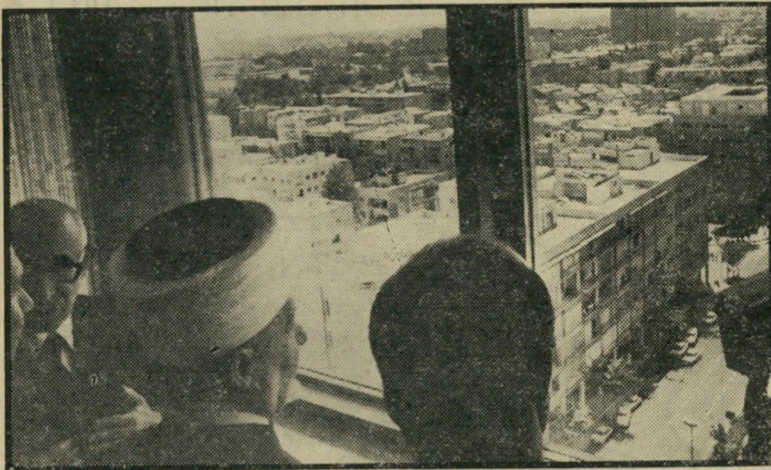
יש סיבה הרבה יותר רצינית, שבגללה מתנגדים גולדה, דיין ושות' לרעיון השי לום הישראלי-פלסטיני:

מדינה זו לא תוכל לקום אלא על פי גבולות ה-4 ביוני 1967.

הרבה ישראלים חולמים, בוודאי, על השארת חלקים מן הגדה המערבית ומרצון עת עזה בידי ישראל לצמיחת הרבה פלסטינים חולמים, בוודאי, על החייאת הגבולות של תוכנית-החלוקה משנת 1947.

אולם כל בר-דעת מבין כי הגבול היחידי שניתן להסכים עליו, ושניתן לכונן עליו שלום בין שני עמי הארץ, הוא הגבול שנוצר במציאות של מלחמת תש"ח, שעמד במבחן של 18 שנים, ש שני העמים התרגלו אליו, שמשפחת העי-מים הכירה בו.

מי שמתנגד לגבול זה — הן בי ישראל, הן בצד הפלסטיני — מוכי-

מוחמד עלי אל-ג'עברי בתל-אביב: בלי פוליטיקה

רח להתנגד לשלום ישראל-פלסטיני.

* * *

כ מושגת ישראל אינה מוכנה לתזור לגבולות הקודמים. על כך הודיעה רשמית.

היא רוצה להחזיק בידיה לא רק את ירושלים, אלא גם את רצועת-עזה ולפחות חלק מביקעת-הירדן, שלא לדבר על שתי חוים נרחבים מחוץ לארץ-ישראל (בסיני ובגולן).

לפתות כמה משריה, ומשה דיין בראי-שם, רוצים לספח עוד הרבה יותר, ואולי גם את הכל.

לכן מוחמיצה הממשלה ברגע זה שעת-כרושר היסטרורית להגיע לשי-דום ישרי, גלוי וסופי עם העם הי-פלסטיני — ודרכו עם מצריים והי-כוחות העיקריים בעולם הערבי.

לכן היא מחבלת עתה, בפועל ובגלוי, בניסיונם של הפלסטינים להקים את ה-מוסדות הדרושים לכינון שלום כזה. אין היא מסרת לציבור דו"ח על מעשיה. אין היא מניחה לציבור עצמו לבחור בין שלום ומלחמה, בין עידוד הפלסטינים וסיפוח השטחים.

המדיניות עצמה היא הרתי-אסוף. אולם השיטה בה היא מבוצעת, תוך רמזיה והטעויה, תוך כפיית דעתם שז קומץ עסקני-צמרת על העם כולו — היא מחפירה.

לום כולד וסופי עם העולם הערבי. נניח שבמשאומתן גלוי וישיר, נפתרו בזה אחר זה כל הבעיות השנויות במחלוקת: הגבולות, סידור-הבטחון, הפלרי-טים, מהות היחסים בין המדינות והעמים, אופי החוזה, ועוד ועוד.

נניח שרק שאדה אחת ויחידה נשארה פתוחה: האם להשאיר את ירושלים כרשותה הבלעדית של ישראל, או להעניק בה מעמד מדיני גם לערבים?

נניח שברגע המכריע, תעמוד בפני כל אדם בישראל, בפניך, השאלה: לוותר על השלום לצמיתות — או למצוא פתרון לירושלים שיתקבל גם על דעת הערבים, פתרון שישאיר את העיר מאוחדת, פתוחה לשני העמים, כעיר הבירה המשותפת של שתי מדינות ייחודיות — ישראל ופלסטין?

האם תאמר או ממשלת ישראל, האם יאמר הדור שיידרש לשפוך את דמו, האם תאמר אתה — נוותר על השלום, נסתכן במלחמה לדורות, ובלבד שלא נוותר כקוצו של יו"ד על תביעתנו הטוטאלית לשלטון בלעדי בירושלים?

האם ירושלים של זהב, עיר השי-

חן המציאות, נסתבר כי היו אלה סיסמות של שטיפת-מוח בלבד, סיסמות לבלבול דעתו של הציבור הישראלי, להונאתו ולהטעייתו.

כשנתברר לממשלת ישראל שי-הדבר רציני, היא אחזה באמצעים יעילים להחנקת התנועה בעודה באיבה.

על כנס ראשי-הערים נאסר, כאמור, לדון בכלל בעניינים מדיניים. כאשר נתקבלה בו ההחלטה להקים פרי-למנט (החלטה שלא פורסמה רשמית, נוכח איסור השלטון הישראלי), פתח משה דיין בהתקפה נגדית.

24 שעות אחרי קבלת ההחלטה, נאם דיין את נאמו המפורסם כי פו"ם, בו הכריז כי השלטון הישרי-ראלי מהווה "ממשלת קבע" בי-שטחים המוחזקים.

השייך מוחמד עלי אל-ג'עברי, אחת הדמויות המרכזיות במנהיגות הפלסטינית הוותיקה, ומראשי הדוגלים בהקמת מדינה פלסטינית, הוכא לתל-אביב למחרת נאום זה, בתנאים מבישים שנועדו, כאילו, לי-הסתיומו כקווי-לינג. מאות אלפי צופי הטלוויזיה שמעו כמו אונניהם כיצד הדי-מין אל-ג'עברי את דיין לבקר בחברון, וכיצד סירב דיין להיענות להזמנה זו, משנתברר לו שהשייך מתכוון לשוחח איתו על "עניינים פוליטיים". כלומר: על שלום ישראל-פלסטיני.

ועוד לפני כן הביע דיין, בראיון שנערך לפני כמה שבועות במל-ויזיה, התנגדות טוטאלית לעצם הרעיון של הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית.

* * *

כ אותן ראיון כבר לא השתמש דיין בתירוץ הנוש כאילו "אין עם מי לדבר". הוא כבר ידע שיש עם מי לדבר, והוא גם ידע שהדבר עומד להיות דע לציבור כולו.

על כן החליף את הסיסמה.

לא עוד "אין עם מי לדבר", אלא "אסור להסכים".

מדוע? לפי דיין: מפני שלא תרי-תכן מדינה פלסטינית בני ירוי-שלים — וישראל לא תוכל לוותר על שום חלק שז העיר.

אין זו טענה חדשה, אם כי הושמעה עד כה רק מאחורי הקלעים. עוד בדצמ-בר 1968 הגיש משה ששון, או יועצו

לא פעם צביון אישי, כשהמקלה המדברת משמיעת קריאות כגון: "העם הפלסטיני הוא המצאה של אורי אבנרי".

* * *

כ ש מיבחן פשוט, שבעזרתו ניתן להבחין בין סיסמה של שטיפת-מוח ובין טענה כנה.

כאשר מפריכה המציאות טענה כנה, משנה בעל הטענה את דעתו. כאשר מפריכה המציאות סיסי-מה של שטיפת-מוח, מחליף שוטפי-המוח את הסיסמה.

מיבחן כזה קיים עכשיו לגבי הסיסמות הנ"ל.

המציאות הפריכה אותן לחדי-טיף. מה קורה?

* * *

כ נה כמה מן הדברים שקרו בשבועי-עות האחרונים:

ראשי הרשויות המקומיות בגדה המערבית החליטו לערוך קונגרס. המימשל הצבאי (קרי: משה דיין) התיר את קיום הכנס רק בתנאי שלא ידובר בו על שום נושא פוליטי. הנושא היחידי שהותר לדיון: איומן של מדינות-ערב להטיל חרם על הייצוא מהגדה.

למרות זאת, החליטו צא ראשי-הערים, כאשר התכנסו בבית-סחור, להקים ועד-רעיוע פוליטי. על הוועד-הרעיוע הופעל לעצוד למען הקמת פרלמנט זמני, בו ישתפו כל חוגי האוכלוסיה הפלסטינית בגדה.

במקביל ליוזמה זו של הנכבדים הי-ותיקים, מתפשטת זה מכבר ברחבי הגדה המערבית תנועה של כוחות צעירים, המבקשים לערוך בחירות לעיריות ול-מועצות המקומיות. היוזמים אינם מסתי-רים שכונתם אינה לרפורמה מוניציפלית, אלא לכינון מנהיגות חדשה ורעננה לעם הפלסטיני בגדה.

כל הצעירים האלה הושפעו מן הידי-עות הסודיות אך המוסמכות שהגיעו ל-גדה. בדבר נכונות גוברת בקרב הפיי-דאינן בחוץ-לארץ לדון ברצינות ברעיון של הקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל, תוך שלום ודו-קיום עימה.

מגמות אלה קיבלו תנופה דווקא עתה, נוכח התהום שנפערה בין העם הפלסטיני כולו, על כל חלקיו, ובין הממלכה הי-